

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

4.2.2014

B7-0144/2014

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Siriji
(2014/2531(RSP))

Isabelle Durant, Tarja Cronberg, Nikos Chrysogelos, Raül Romeva i Rueda, Margrete Auken, Jean Lambert, Judith Sargentini, Ulrike Lunacek, Malika Benarab-Attou, Jean-Paul Besset, Hélène Flautre
u ime kluba Verts/ALE

**Rezolucija Europskog parlamenta
(2014/2531(RSP)) o stanju u Siriji**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Siriji,
- uzimajući u obzir izjave potpredsjednice/Visoke predstavnice Catherine Ashton o stanju u Siriji,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a, uključujući onu od 27. rujna 2013. o uništenju sirijskog kemijskog oružja (S/RES/2118-(2013)),
- uzimajući u obzir konačno priopćenje akcijske skupine za Siriju („Priopćenje iz Ženeve“) od 30. lipnja 2012.,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća UN-a za ljudska prava o Siriji, uključujući onu od 24. rujna 2013. o pogoršanju stanja ljudskih prava i humanitarne situacije u Sirijskoj Arapskoj Republici (A/HRC/24/L.38),
- uzimajući u obzir šesto izvješće nezavisne međunarodne istražne komisije Ujedinjenih naroda za Siriju od 11. rujna 2013.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima te međunarodne instrumente u području ljudskih prava i humanitarnog prava kojih je Sirija potpisnica,
- uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dopunske protokole, Ženevski protokol iz 1925. i Konvenciju o kemijskom oružju iz 1993.,
- uzimajući u obzir Rimski statut Međunarodnog kaznenog suda,
- uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,
 - A. budući da se nakon tri godine sukoba u Siriji, strašno stanje ljudskih prava i humanitarna i sigurnosna situacija i dalje pogoršavaju; budući da snage sirijske vlade nastavljaju upotrebljavati okrutnu silu protiv civilnog stanovništva; budući da se, u manjoj mjeri, izvještava i o povredama ljudskih prava i humanitarnog prava koje vrše snage oporbe; budući da se povećavaju vjerski ekstremizam i nasilje te je broj pripadnika radikalnih islamskih skupina navodno bitno porastao; budući da se čini da su vojni sukobi dosegli mrtvu točku, na kojoj se ni jedna zaraćena strana neće raspasti ili se predati;
 - B. budući da se procjenjuje da je 130 000 ljudi ubijeno od početka sukoba, od kojih golema većina nisu vojnici; budući da, prema podatcima UN-a, devet milijuna ljudi trajno trpi nasilje te treba humanitarnu pomoć, 6,5 milijuna ljudi raseljeno je unutar države, a 2,3 milijuna građana izbjeglo je u inozemstvo;

- C. budući da sirijske vlasti i dalje nameću stroga ograničenja za pružanje humanitarne pomoći; budući da sirijski režim nastavlja cijeloj zajednici namjerno uskraćivati pristup hrani, vodi, električnoj energiji i medicinskim potrepštinama;
- D. budući da mnogo aktivista iz civilnog društva, branitelja ljudskih prava, intelektualaca, novinara i medicinskih stručnjaka trpi uznemiravanje, uhićeno je, mučeno ili nestalo u rukama sirijskog režima, a sve više i pobunjeničkih skupina; budući da je dobitnica nagrade Saharov Razan Zeituna zajedno sa svojim suprugom i drugim braniteljima ljudskih prava u prosincu 2013. oteta u Damasku te da je njihova sudbina još uvijek nepoznata;
- E. budući da je nasilje ima strašan destabilizacijski učinak na susjedne države, naročito zbog masovnog dotoka izbjeglica; budući da se te države suočavaju s vlastitim golemlim izazovima, a Libanon i Jordan nalaze se u posebno nepovoljnem položaju;
- F. budući da 560 000 palestinskih izbjeglica u Siriji čini posebno osjetljivu skupinu pogodjenu sukobom; budući da 20 000 Palestinaca u opkoljenom izbjegličkom kampu Jarmuk pored Damaska masovno pati, a prema izvještajima 57 je ljudi umrlo od gladi;
- G. budući da je ukupan iznos sredstava EU-a dodijeljenih za humanitarnu pomoć Siriji i susjednim državama dosegnuo 1,1 milijarde EUR; budući da se UN-ovi pozivi na usmjeravanje pozornosti na krizu u Siriji i dalje zanemaruju; budući da se 0,6 % sirijskih izbjeglica nastanilo na području Europske unije;
- H. budući da je konferencija Ženeva II o Siriji započela 22. siječnja 2014. na temelju Priopćenja iz Ženeve iz lipnja 2012. i slijedom snažnih napora međunarodne zajednice; budući da sirijsku oporbu predstavlja Nacionalna koalicija sirijskih revolucionarnih i opozicijskih snaga, dok nekoliko pobunjeničkih skupina kao što su ISIL (Istarska država u Iraku i na Levantu) i Jabhat al-Nusra nisu zastupljene; budući da Stranka demokratskog jedinstva (PYD), koja nadzire takozvani Zapadni Kurdistan, nije zastupljena; budući da je poziv Iranu na sudjelovanje na konferenciji povučen;
- I. budući da se prvi krug pregovora na konferenciji Ženeva II, u kojem je posredovao zajednički predstavnik Ujedinjenih naroda i Arapske lige Lahdar Brahimi, odvio u napetom ozračju, usmjerivši se na pitanje političke tranzicije i uloge predsjednika Bašara al-Asada u tom procesu; budući da je navodno postignut djelomičan sporazum o lokalnom primirju kako bi se omogućio pristup humanitarnim radnicima, dok konkretni napredak u pogledu grada Homsa koji je pod opsadom nije ostvaren; budući da je novi krug rasprava najavljen za 20. veljače 2014.;
- J. budući da se Priopćenjem iz Ženeve poziva na osnivanje prijelazne vlade u kojoj „bi mogli sjediti članovi sadašnje [sirijske] vlade, oporbe i drugih skupina i koja bi bila uspostavljena na temelju uzajamne suglasnosti”;
- K. budući da su snage sirijske vlade nastavile svoj vojni napad od početka pregovora u Ženevi, uključujući masovne nekontrolirane zračne napade u kojima je ubijen niz civila u gradu Aleppo;
- L. budući da je sirijska vlada prihvatile povlačenje i uništenje svojeg kemijskog oružja pod

nadzorom Organizacije za zabranu kemijskog oružja (OPCW) do 30. lipnja 2014.; budući da je do sada 4,1 % njezinih ukupnih zaliha odvezeno iz države radi uništenja; budući da se u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 2118 od 27. rujna 2013. u slučaju da Sirija to prekrši, mogu pokrenuti mjere utvrđene poglavljem VII. Povelje UN-a;

1. i dalje je vrlo zaprepašten zbog uznemirujuće razine ljudske patnje i gubitka života u sirijskom sukobu; još jednom osuđuje neprekidni zločinački siloviti napad sirijskog režima na vlastito stanovništvo, koji je doveo do najrazornije humanitarne krize koja desetljećima nije viđena te je uzrokovao iznimnu destabilizaciju cijele regije;
2. osuđuje nastavak vojnog napada sirijske vlade na civile i potiče EU i partnera na konferenciji Ženeva II da pregovaraju, izvan ženevskog procesa, o hitnom prekidu vatre za pružanje prilike za pregovore;
3. osuđuje teško, sustavno i sveprisutno kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava za koje je odgovoran sirijski režim, kao i njegove povezane paravojne skupine, uključujući izvansudska pogubljenja, svojevoljno zatvaranje, prisiljeni nestanak, mučenje, spolno nasilje i masovno uništavanje domova;
4. osuđuje svaku povredu humanitarnog prava i ljudskih prava koje su počinile oružane pobunjeničke snage; izražava zabrinutost zbog povećanja vjerskog ekstremizma koji raspiruje trenutačni sukob i uplitanje izvana; upozorava na ozbiljan rizik od širenja ovog fenomena za regiju i šire, uključujući EU;
5. pozdravlja početak konferencije Ženeva II u Siriji 22. siječnja te hvali napore posebnog izaslanika UN-a Lahdara Brahimija u omogućivanju prve, izravne interakcije između zaraćenih strana; poziva sirijske stranke, a naročito vladajuću, da preuzmu svoju povjesnu odgovornost za okončanje sukoba i postignu stroge kompromise koji su potrebni za sastavljanje potpuno ovlaštene prijelazne vlade;
6. ne zavarava se u pogledu razmjera izazova s kojima se suočava, no ipak vjeruje da ne postoji druga mogućnost za političko i demokratsko rješenje ovoga sukoba, kojom bi se uzela u obzir kulturna, etnička i vjerska raznolikost u Siriji; nuda se da će pregovori iz Ženeve potaknuti proces koji će u konačnici dovesti do tranzicije prema mirnoj, demokratskoj i uključivoj budućnosti za stanovništvo Sirije;
7. podržava pristup kojim se nastoje potaknuti mjere za izgradnju povjerenja, kojima se može bitno olakšati nepovoljan položaj stanovništva u nedostatku rješenja u pogledu ključnih političkih pitanja; poziva pregovaračke strane da što prije postignu dogovor o pitanjima prekida vatre, pristupa humanitarnih službi, dostavljanja humanitarne pomoći i oslobođanja političkih zatvorenika; u pogledu toga ističe odgovornost Rusije i Irana da vrše pritisak na sirijski režim da popusti u tim pitanjima;
8. poziva sve neradikalne sirijske oporbene sile unutar države i izvan nje da prevladaju unutarnje razdore i da konstruktivno sudjeluju u pregovorima;
9. poziva sve međunarodne sudionike da istinski podrže ženevski proces u ovom kritičnom trenutku; žali zbog povlačenja poziva Iranu za sudjelovanje na pregovorima u Ženevi;

potiče regionalne pokrovitelje, naročito Saudijsku Arabiju i Iran, da prestanu biti inertni i angažiraju se u procesu smirivanja situacije; ustraje na tomu da se odmah zaustave svi transferi oružja te logističke i finansijske pomoći sirijskom režimu i pobunjeničkim skupinama odgovornima za kršenje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava;

10. poziva EU i države članice da pojačaju svoju potporu demokratskim snagama među sirijskom oporbotom i da poboljšaju dijalog i zajednički pristup u podupiranju pregovora u Ženevi s drugim međunarodnim sudionicima, naročito Rusijom, Iranom i Arapskom ligom;
11. poziva na procjenu primjerenosti odaziva međunarodne zajednice, a naročito Europske unije, na razvoj događaja u Siriji od ustanka u narodu, kako bi se izvukle pouke za budućnost;
12. uvjeren je da se u Siriji ne može uspostaviti mir bez preuzimanja odgovornosti za ozbiljne zločine koji su počinjeni tijekom sukoba; poziva pregovaračke strane da osiguraju da borba protiv nekažnjavanja bude sastavni dio svakog konačnog sporazuma; posebno ističe važnost uspostavljanja sveobuhvatnog tranzicijskog pravosudnog mehanizma i reforme sigurnosnog aparata, kao i isključivanja svake odredbe o pomilovanju;
13. ponavlja svoj poziv da se pitanje stanja u Siriji uputi Međunarodnom kaznenom суду; žali zbog nedostatnog djelovanja EU-a u podupiranju ove inicijative te poziva Vijeće i Visoku predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da poduzmu konkretnе mjere u tom pogledu;
14. snažno podržava stalni rad nezavisne međunarodne istražne komisije za Siriju; poziva sve sudionike da pažljivo nadziru kršenje ljudskih prava i prikupljaju sve vrste dokaza o tome kako bi se omogućilo potpuno snošenje odgovornosti i pravda u Siriji nakon Asada ;
15. naglašava potrebu da se oslobole svi politički zatvorenici, kao i pritvoreni aktivisti iz civilnog društva, humanitarni radnici i novinari te da se omogući pristup neovisnim promatračima na svim mjestima zatočenja; izražava duboku zabrinutost zbog sudbine dobitnice nagrade Saharov za 2011. Razan Zeitune te poziva na uspostavu međuinstitucijske akcijske skupine za koordinaciju napora za njezino oslobođanje;
16. traži da se posebna pozornost posveti nepovoljnem položaju palestinskog stanovništva koje je pogodjeno sukobom; poziva donatore da pruže velikodušnu potporu trajnim naporima Agencije Ujedinjenih naroda za pomoći palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku; osuđuje zaista strašne uvjete u palestinskom izbjegličkom kampu Jarmuk te zahtijeva da sirijske vlasti poduzmu hitne mjere kako bi se omogućio pristup humanitarnih radnika i pomoći tom izgladnjelom stanovništvu;
17. ponovno izražava svoju potporu mirnom uništenju sirijskog kemijskog oružja pod okriljem Organizacije za zabranu kemijskog oružja; traži da se posebna pozornost posveti ekološkoj sigurnosti pri procesu uništenja i upravljanju preostalim otpadom; ističe potporu za transparentnoću, informiranjem i uključivanjem nacionalnih i

regionalnih vlasti u regijama koje bi mogle biti pogodjene u slučaju nesreće uli neučinkovitosti metode; ustraje na tome da se sirijske vlasti pridržavaju dogovorenog vremenskog okvira i poziva sirijsku oporbu da konstruktivno doprinese tom procesu; podsjeća na važnost održavanja helsinške konferencije o uspostavi Bliskog istoka kao područja bez oružja za masovno uništenje, koja je više puta odgođena;

18. i dalje je ozbiljno zabrinut zbog mogućih posljedica produljene i sve veće prisutnosti sirijskih izbjeglica u susjednim državama, naročito Jordanu, Libanonu i Turskoj; potiče Komisiju i države članice da nastave osiguravati važnu humanitarnu pomoć stanovništvu koje je pogodeno sirijskim sukobom, naročito u susjednim državama; žali zbog malog broja izbjeglica koje su se nastanile u EU-u i poziva države članice da pokažu više odgovornosti povećanjem odaziva za zaštitu izbjeglica;
19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, posebnom izaslaniku Ujedinjenih naroda i Arapske lige za Siriju te sirijskoj vladi i parlamentu.